

Els estatuts de l'Opus Dei

Article de la Montse Gas, Catedràtica de Dret Canònic Universitat Internacional de Catalunya, publicat a Catalunya Cristiana sobre el marc jurídic on s'enquadra la prelatura de l'Opus Dei.

20/11/2022

En els darrers mesos el Sant Pare ha promulgat diverses normes amb les quals ha modificat alguns aspectes del marc jurídic on s'enquadra la prelatura de l'Opus Dei. El 19 de

març de 2022 es va promulgar la constitució apostòlica *Praedicate evangelium* per la qual es reforma la Cúria romana i es preveu que les prelatures personals canviïn la dependència de la Congregació dels Bisbes al Dicasteri per al Clergat (n. 117).

Posteriorment, el 22 de juliol es va fer públic el *motu proprio Ad charisma tuendum*, per adequar alguns aspectes de la constitució apostòlica *Ut sit* —amb la qual sant Joan Pau II va erigir la prelatura— a la nova organització de la Cúria romana. Per tant, no es deroga aquesta norma, que continua vigent.

El *motu proprio* es promulga amb l'objectiu de tutelar el carisma de l'Opus Dei i promoure'n l'acció evangelitzadora, que consisteix en la difusió de la crida a la santedat enmig del món, mitjançant el treball i els compromisos familiars i socials.

Aquesta tasca es realitza sota la guia del prelat, mitjançant l'acció orgànica (és a dir, fonamentada en el sacerdoci ministerial i el sacerdoci comú) dels seus membres, clergues i laics. La norma disposa també que la informació sobre la tasca evangelitzadora de la prelatura es realitzi anualment en comptes de cada cinc anys, com es feia fins ara. I també *Ad charisma tuendum* confirma la prelatura en l'àmbit del carisma rebut per sant Josepmaria Escrivà de Balaguer, en sintonia amb els ensenyaments de l'eclesiologia conciliar sobre les prelatures personals. Aquest ensenyament consisteix sintèticament en la promoció de noves estructures d'evangelització, per a la distribució del clergat i la realització d'obres pastorals peculiars arreu del món (decret *Presbyterorum ordinis*, n. 10). D'aquí el tret específic: tenir una jurisdicció de tipus personal, i no

l·ligada a un territori, donant-li un major dinamisme apostòlic.

En establir aquest tipus nou de jurisdiccions, el Codi de Dret Canònic de 1983 en els cànons 294 a 297, va deixar un ampli marge de llibertat per configurar les prelatures. Dins aquest marge està el fet que el prelat, que és l'ordinari de la prelatura, pugui rebre o no la dignitat episcopal. Sobre aquest punt, el *motu proprio* ha optat per establir que el prelat no sigui bisbe, subratllant així la dependència del Sant Pare.

Finalment, l'art. 3 del *motu proprio* confia a la mateixa prelatura l'adequació dels seus estatuts (lleï particular) a les noves disposicions. Per tal de posar en marxa aquest procés, el prelat, en una carta datada el 6 d'octubre, ha fet pública la seva intenció de convocar un congrés general extraordinari durant el primer semestre del 2023, per tal de

dur a terme aquesta tasca. Cal esmentar que els congressos són un dels òrgans centrals de govern de la prelatura previstos en els estatuts. Cada vuit anys el prelat convoca un congrés ordinari. Els congressos extraordinaris, com la mateixa expressió indica, es convoquen en circumstàncies especials, com la que ara es produeix.

En la mateixa carta demana a tots els fidels de la prelatura —clergues i laics— que contribueixin a aquesta tasca amb les seves aportacions. En termes eclesiològics, podríem dir que aquest procés serà una expressió de la sinodalitat que és constitutiva a la tasca evangelitzadora de l'Església. La celebració d'un congrés inclou els diversos elements de l'esperit sinodal que el Sant Pare vol impulsar —ara de manera particular— en totes les instàncies de l'Església: expressa la corresponsabilitat dels clergues i laics que cooperen orgànicament en

la missió evangelitzadora de la prelatura arreu del món; i expressa l'actitud d'escoltar l'Esperit Sant en la veu de tots els fidels.

En què consistirà aquesta adequació és encara una incògnita. El prelat indica en la carta del 6 d'octubre que el Dicasteri del Clergat ha aconsellat no limitar-se a les qüestions relatives a la dependència de la prelatura d'aquest dicasteri o al canvi a realitzar un informe anual sobre l'activitat apostòlica. Caldrà proposar altres possibles retocs que es vegin convenientes a la llum del *motu proprio*. I caldrà dedicar-hi el temps necessari, sense presses.

Article original a Catalunya Cristiana

opusdei.org/ca-ad/article/els-estatuts-de-
lopus-dei/ (19/03/2026)